

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 4-5 kwietnia 2016 roku na kierunku instrumentalistyka
prowadzonym w ramach obszaru sztuki na poziomie studiów I i II stopnia
o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów stacjonarnych
na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej
im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr. hab. Joachim Pichura - ekspert PKA

członkowie:

prof. dr. hab. Krystyna Jurecka - ekspert PKA

prof. dr. hab. Andrzej Godek - ekspert PKA

mgr Grzegorz Kołodziej - ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jakości

stud. Paweł Adamiec - ekspert ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku instrumentalistyka prowadzonym na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Poprzednia ocena jakości kształcenia na ww. kierunku została przeprowadzona w 2010 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej, bez zaleceń.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych

prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału prowadzącego wizytowany kierunek studiów stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO PKA.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	W pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Sformułowane powyżej oceny poszczególnych kryteriów odnoszą się do studiów I i II stopnia na kierunku instrumentalistyka o profilu ogólnoakademickim, oraz prowadzonego na Uczelni Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego.

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiając osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
<p>1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.</p> <p>1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.</p> <p>1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.</p> <p>1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*</p> <p>1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*</p> <p>1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego</p>

do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia

na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1. Wydział obrał strategię rozwoju na lata 2013-2021 na podstawie przyjętej uchwałą Senatu Uczelni z dnia 20.02.2013 Strategii rozwoju Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi. Do tej strategii oraz określonej polityki jakości nawiązuje koncepcja kształcenia na Wydziale. Koncepcję kształcenia i jej efekty kontroluje Wydziałowa Komisja ds. jakości kształcenia. Koncepcja kształcenia powstała i jest korygowana w oparciu o stałe dyskusje kadry dydaktyczno-naukowej w ramach Wydziału oraz w kontakcie z innymi wydziałami i katedrami Akademii. Stały kontakt z łódzkimi instytucjami kultury i szkołami muzycznymi w regionie, a także zatrudnienie w nich wielu pracowników Uczelni skutkuje bieżącą wymianą poglądów na temat programów i jakości kształcenia oraz powoduje ich aktualizowanie uwzględniając cel strategiczny jakim jest przygotowanie absolwenta do wymagań rynku pracy. Wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe wpływają na koncepcję kształcenia w wyniku kontaktów z uczelniami krajowymi i zagranicznymi, wymiany studentów i pedagogów, organizacji krajowych i międzynarodowych konkursów wykonawczych. Nowością wprowadzoną na Wydziale jest możliwość wyboru w ramach studiów II stopnia modułu kształcenia – wirtuozowskiego, kameralnego lub orkiestrowego, **a także modułu jazzowego.** Koncepcja kształcenia podlega rozwojowi. **Program studiów dla studentów zagranicznych prowadzony jest w języku angielskim.** Jest także możliwość otwierania nowych specjalizacji, optymalizacji planu studiów (np. tok indywidualny).

1.2 Plany rozwoju Wydziału Instrumentalnego, w tym kierunku instrumentalistyka obejmują: kontynuację rozwoju kompetencji kadry naukowo-dydaktycznej, intensyfikację kontaktów z wybitnymi osobowościami służącą wzrostowi aktywności naukowej (m.in. zajęcia z pedagogami z zagranicy w ramach seminariów specjalistycznych, organizacja

konferencji z udziałem naukowców reprezentujących wiodące zagraniczne i krajowe ośrodki naukowe, organizacja międzynarodowych projektów artystycznych), rozwój nowych specjalności m.in. jazzowych, propagowanie muzyki rozrywkowej i jazzowej.

W celu pozyskania nowych kandydatów na studia uczelnia otworzyła program dla przyszłych studentów „Młodzieżowa Akademia Muzyki”, otwarte zostały także staże artystyczne dla osób zamierzających wzbogacać swój warsztat instrumentalny po zakończeniu studiów.

Wydział w planach rozwoju kierunku zakłada uaktualnienie swojej oferty studiów poprzez: prowadzenie studiów i kursów mistrzowskich (szczególnie zindywidualizowanych, przygotowujących do podjęcia różnorodnej działalności m.in. uczestnictwo w konkursach, aplikacja do orkiestr, zespołów), prowadzenie działalności menadżerskiej, organizacyjnej na rynku muzycznym. Plany rozwoju kierunku opierają się na realnej ocenie rynku pracy i dostosowywaniu treści programowych przedmiotów do aktualnych jego potrzeb. Kontynuacja prowadzenia zajęć w języku angielskim powinna zachęcać kandydatów z zagranicy do podjęcia studiów na Wydziale Instrumentalnym. W planach rozwoju kierunku mieści się również zakup nowych, wysokiej jakości instrumentów.

1.3 Wydział Instrumentalny przyporządkował oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia w zakresie sztuki. Określone zgodnie z założeniami ministerialnymi efekty kształcenia uwzględniają umiejętności, wiedzę i kompetencje społeczne. Efekty kształcenia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dziedzinie Sztuki muzyczne, dyscyplinie Instrumentalistyka. Fakultatywne Studium Pedagogiczne oraz humanistyczne i społeczne przedmioty fakultatywne ze względu na niewielką liczbę godzin nie wymagają przyporządkowania do innego obszaru..

1.4. Efekty kształcenia zostały przyjęte przez Radę Wydziału i Senat Uczelni w 2012 roku. Są one powiązane z koncepcją kształcenia i planami rozwoju kierunku. Efekty kształcenia realizowane w ramach Studium Pedagogicznego przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia nauczycieli. Efekty kształcenia są sformułowane w sposób jasny i zrozumiały i są do wglądu w sylabusach. Zbiór przyjętych efektów kształcenia uwzględnia zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji. Praca dyplomowa składająca się z recitalu i pracy pisemnej związanej z kierunkiem studiów pozwala na ocenę efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności określonych dla ocenianego kierunku studiów oraz umiejętności samodzielnego wnioskowania i analizowania. Zdaniem eksperta studenckiego studenci obecni na spotkaniu ocenili sformułowane efekty kształcenia jako jasne i zrozumiałe, umożliwiające ich weryfikację, a także uwzględniające zdobywanie niezbędnej, pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

1.5.1. Do zawodu nauczyciela student może się przygotowywać w ramach Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego z odrębnym regulaminem. Kształcenie jest prowadzone na studiach I stopnia (przygotowuje do wykonywania zawodu na poziomie przedszkolnym oraz szkoły I stopnia) i na studiach II stopnia (przygotowanie do pracy we wszystkich typach szkół). Program jest realizowany w ramach modułów:

- 1.Przygotowanie w zakresie merytorycznym do nauczania pierwszego przedmiotu,
- 2.Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym,
- 3.Przygotowanie w zakresie dydaktycznym.

Studia I stopnia trwają 5 semestrów, a II stopnia 3 semestry. Program studiów, czas trwania studiów i organizacja procesu kształcenia są zgodne z odpowiednimi przepisami Ustawy PSW i dostosowane do warunków określonych w standardach. Student Wydziału instrumentalnego tylko w nielicznych wypadkach przygotowuje się do nauczania dwóch przedmiotów – wynika to ze specyfiki dziedziny. Najczęściej uzyskiwane uprawnienia do prowadzenia dwóch przedmiotów dotyczą zajęć z instrumentu i z kameralistyki.

1.5.2. Program studiów jest spójny z określonymi dla kierunku efektami kształcenia. Efekty kształcenia zakładane dla kierunku instrumentalistyka są spójne z efektami obszarowymi określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji w zakresie sztuki, uszczegółwiają je i odnoszą do dziedziny sztuki muzyczne, dyscypliny instrumentalistyka. Realizowany plan i program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Rozwój umiejętności instrumentalnych, poszerzanie repertuaru, osiągnięcie wysokiego poziomu artystycznego, umiejętność gry zespołowej to niektóre elementy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych możliwych do uzyskania w wyniku zaplanowanego programu studiów. Treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i podlegają bieżącej kontroli poprzez udział pedagogów w konferencjach, seminariach, rozmaitych gremiach oceniających, a studentów w warsztatach i konkursach. Prace dyplomowe składają się z recitalu i pracy pisemnej, a ich forma, tematyka i metodyka oraz stawiane wymagania są zgodne z koncepcją kształcenia i profilem, a także z obszarem sztuki i dyscypliną artystyczną do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku.

1.5.3. Stosowane metody kształcenia są dopasowane do specyfiki studiów na Wydziale Instrumentalnym. Studia te wymagają znacznej samodzielności uczenia się. Indywidualne zajęcia z instrumentu głównego, relacja mistrz-uczeń, indywidualny plan rozwoju każdego studenta sprzyjają uzyskaniu wiedzy i umiejętności pozwalających na samodzielną pracę artystyczną. Zróżnicowane moduły kształcenia na II stopniu studiów aktywizują studentów do wyboru odpowiedniej ścieżki kariery zawodowej. Ofertę Wydziału wzbogacają warsztaty i seminaria prowadzone przez wybitnych specjalistów z kraju i zagranicy. Studenci działają w kołach naukowych, biorą udział w organizowanych przez Katedry sesjach naukowych, co również jest formą aktywizacji oraz przygotowuje do samodzielnej pracy. Zajęcia z metodologii pracy dyplomowej przygotowują studentów do pisania prac wchodzących w skład egzaminu licencjackiego i magisterskiego (I stopień – podstawowe problemy wykonawcze, II stopień – szczegółowe zagadnienia wykonawcze, pogłębione, praca bardziej rozbudowana). Studenci ocenianego kierunku wyrazili opinię, że stosowane metody kształcenia umożliwiają udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej, a relacja mistrz-uczeń sprzyja ich przyszłej karierze muzycznej.

1.5.4. Na trwających 6 semestrów studiach I stopnia program jest realizowany w ramach trzech modułów: moduł kierunkowy, specjalistyczny i podstawowy. W ramach tych modułów student uzyskuje 126 punktów ECTS. Pozostałe 54 punkty uzyskuje wybierając z bloku przedmiotów fakultatywnych. Na trwających 4 semestry studiach II stopnia program jest realizowany w ramach modułów: kierunkowy, podstawowy, kameralny, orkiestrowy, wirtuozowski, jazzowy i fakultatywny. Moduły kierunkowy i podstawowy dają 84 punkty ECTS, a pozostałe 36 ECTS. Student może w trakcie studiów uzyskać dodatkowe 10 ECTS. Punkty są przydzielane w wyniku oceny potrzebnego do realizacji programu przedmiotu wkładu pracy. Kierunek „instrumentalistyka” ze swej natury wymaga od studenta największego wkładu pracy przy realizacji przedmiotów kierunkowych, a zwłaszcza instrumentu głównego i kameralistyki. Stąd też najwięcej punktów przypisanych jest do tych przedmiotów. Program i czas trwania studiów oraz nakład pracy studentów mierzony liczbą

punktów ECTS umożliwia osiągnięcie określonych dla ocenianego kierunku efektów kształcenia.

1.5.5. Liczba punktów ECTS uzyskiwana po studiach I (180) i II (120) stopnia jest zgodna z wymaganiami Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Najwyżej wycenione są moduły kierunkowe i specjalistyczne zgodnie z założeniami programowymi i założonymi efektami kształcenia. Około 70% punktacji ECTS – obejmuje moduły zajęć powiązanych z obszarami prowadzonych badań naukowych dotyczących zagadnień wykonawczych, interpretacyjnych, twórczych czy pedagogicznych co umożliwia wykształcenie profesjonalnego muzyka, jak również udział studentów w koncertach, konferencjach, warsztatach i kursach.

1.5.6. Wydział zapewnia studentom studiów I i II stopnia wybór przedmiotów w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających określonemu na ocenianym kierunku poziomowi kształcenia. Studenci mają do wyboru przedmioty z fakultetów ogólnych, humanistycznych i specjalistycznych. Mają wpływ na program studiów poprzez możliwość zgłaszania zapotrzebowania na konkretne przedmioty fakultatywne. Fakultety obejmują przedmioty praktyczne (jak biomechanika i patomechanika narządu ruchu), teoretyczne (jak historia muzyki, literatura muzyczna) zajęcia językowe. Studenci podkreślali różnorodność kursów fakultatywnych, istotną ze względu na odmienną specyfikę gry na różnych instrumentach.

1.5.7. W zależności od specyfiki przedmiotu i formy organizacyjnej zajęć oraz treści nauczania stosowane są różne metody dydaktyczne. Zajęcia z przedmiotu głównego są zajęciami indywidualnymi. Treść i forma są zindywidualizowane i zależą od poziomu studenta, a także od konkretnej sytuacji np. przygotowanie do koncertu czy konkursu. Na zajęciach ogólnomuzycznych i humanistycznych stosuje się formy wykładu, ćwiczeń, seminariów, konwersatoriów, a główna metoda to wykład ilustrowany (nagrania, prezentacje multimedialne itp.). Na zajęciach specjalistycznych (np. kształcenie słuchu) i językowych liczebność grup wynosi 10-12 osób, zajęcia wymagające rozwoju kompetencji instrumentalnych to grupy od dwóch do kilku osób (zespół kameralny, studia orkiestrowe, zajęcia grupowe to większa liczba uczestników (np. orkiestra). Proporcje liczby godzin zależne są od wykładanej materii. Dla studentów wyróżniających się pod względem artystycznym (ocena z przedmiotu głównego lub średnia z przedmiotów kierunkowych minimum 24 punkty) istnieje możliwość zastosowania indywidualnego toku studiów. Kryteria przyznania indywidualnego toku, warunki jakie musi spełnić studiujący oraz sposób studiowania określa odrębny, szczegółowy regulamin. Studenci oceniają, że organizacja zajęć sprzyja osiąganiu efektów kształcenia, formy zajęć są adekwatne do zaplanowanych celów, a liczebność grup zapewnia efektywne kształcenie. Zdaniem studentów jednostka tworząc warunki do indywidualizacji kształcenia tak bardzo istotnej na kierunku instrumentalistyka, wspiera ich w uzyskiwaniu modułowych i kierunkowych efektów kształcenia. AM w Łodzi nie prowadzi kształcenia na odległość.

1.5.8. Studenci Wydziału Instrumentalnego odbywają praktyki w formie udziału w projektach instytucji kultury odpowiadających poziomowi kształcenia (np. we współpracy z Filharmonią Łódzką), w projektach organizowanych przez Akademię („Akademia pełna dźwięku”), udziału w audycjach w charakterze solisty, członka zespołu kameralnego, orkiestrowego na terenie Uczelni lub poza nią (realizowanych poza obowiązkowymi projektami uczelnianymi). W celu zaliczenia praktyk trzeba wziąć udział w 6 projektach w trakcie studiów I stopnia i 4 w trakcie studiów II stopnia. Zaliczenia praktyki dokonuje Dziekan na podstawie karty praktyk. Studenci oceniają pozytywnie organizację praktyk. Z ich perspektywy istotną była

możliwość odbywania praktyk dzięki projektom realizowanym w Filharmonii, ale ze względu na brak porozumienia Uczelni z Filharmonią takiej możliwości obecnie nie ma. Władze Wydziału czynią starania o przywrócenie tego porozumienia. Praktyki przygotowujące do zawodu nauczyciela studenci odbywają w szkołach muzycznych regionu. Zasady realizowania praktyk są bardzo jasno i szczegółowo przedstawione w Regulaminie Studium Pedagogicznego (par. 30-34). Są tam również zamieszczone wzory wszystkich niezbędnych do zaliczenia praktyk dokumentów.

1.5.9. Umiejdzynarodowienie kształcenia jest niezwykle istotne dla przyszłej kariery muzyka. Na wydziałach wykonawczych AM w Łodzi prowadzone są studia w języku angielskim. Od kilku lat prowadzony jest przedmiot „Career designe” który przygotowuje studentów do komunikacji zawodowej, pisania CV, przygotowywania prezentacji w języku angielskim itp. W ramach seminariów specjalistycznych zajęcia prowadzą wybitni specjaliści z zagranicy, zaproszeni profesorowie prowadzą lekcje mistrzowskie i warsztaty, rozwinięta jest współpraca z zagranicznymi uczelniami w ramach programu Erasmus+. Umiejdzynarodowienie kształcenia odbywa się również przez udział studentów w międzynarodowych konkursach muzycznych, gdzie prezentują swoje umiejętności, zdobywają doświadczenia i kontakty. Studenci dobrze oceniają działania Uczelni w zakresie umiejdzynarodowienia kształcenia. Ich zdaniem jednak niewystarczający jest poziom kształcenia języka angielskiego. Zdaniem ZO PKA problemu tego nie należy uogólniać bo jest niezwykle indywidualny.

1.6.1. Rekrutacja na wizytowanym kierunku odbywa się w oparciu o egzaminy wstępne. Zasady przeprowadzenia egzaminów określa Regulamin Rekrutacyjny - Uchwała 42/2014 Senatu AM w Łodzi z dnia 17 grudnia 2014 roku. Terminy egzaminów wstępnych, wymagane dokumenty i wymagania szczegółowe dotyczące np. obowiązującego kandydatów repertuaru znajdują się na stronie Akademii w zakładce „Dla kandydata”. Wszystkie egzaminy wstępne mają charakter konkursowy i poddawane obiektywnej ocenie komisji (skład komisji wyznaczają władze wydziału). Egzaminy są punktowane według jednolitej, wspólnej dla wszystkich skali ocen. Po każdym etapie egzaminów uzyskane wyniki są podawane kandydatom. Minimalna liczba punktów z instrumentu głównego umożliwiająca przyjęcie na studia wynosi 18 punktów. Kandydaci zdają też egzaminy z przygotowania utworu i czytania a vista oraz kształcenia słuchu (w formie pisemnego testu). O kolejności na liście przyjęć decyduje liczba uzyskanych punktów. Dzięki tym zasadom i procedurom jest zachowana zasada równych szans, a dobór kandydatów do podjęcia studiów na ocenianym kierunku jest właściwy. Taką opinię wyraża zarówno kadra dydaktyczno-naukowa jak i studenci. Limit przyjęć na pierwszy rok studiów jest powiązany z potencjałem kadry i potrzebami rozwojowymi dyscypliny. W ramach egzaminu wstępnego na studia II stopnia kandydat wykonuje program artystyczny określony przez poszczególne katedry. Pozostałe zasady przeprowadzania i oceny egzaminu są podobne jak w przypadku rekrutacji na studia I stopnia.

1.6.2. Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały przyjęte dla całej Uczelni przez Senat AM w Łodzi w oparciu o obowiązujące przepisy. Weryfikacji efektów uczenia się dokonują Komisje Wydziałowe w skład których wchodzi nauczyciele akademicy reprezentujący dany obszar kształcenia. Weryfikacja obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne kandydata oraz wszystkie wymagane dokumenty. Może być dokonana w formie egzaminu ustnego, pisemnego lub wykonania programu artystycznego, a jej sposób i zakres określa Komisja po zapoznaniu się z dokumentacją. Weryfikacja odbywa się w zestawieniu z określonymi przez Akademię

i osiąganymi w procesie studiowania efektami kształcenia. Kandydat otrzymuje wyrażone w procentach zaświadczenie o uznaniu efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Kandydat taki może się ubiegać o przyjęcie na studia w trybie egzaminów wstępnych, a w razie pozytywnego rezultatu zakres realizacji programu studiów określa Dziekan. Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów znajduje się na stronie Akademii w zakładce „Dla kandydata” Do tej pory nie było wniosków o przeprowadzenie tej procedury.

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na każdym etapie procesu kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów. Ocena jest dokonywana w formie egzaminów, zaliczeń i zaliczeń ze stopniem. W przypadku instrumentu głównego i zespołu kameralnego odbywają się egzaminy komisyjne na końcu danego roku akademickiego, a studenci są oceniani na podstawie postępów w nauce i poziomu prezentacji artystycznej. W przypadku przedmiotów teoretycznych, realizację efektów ocenia pedagog lub powołana przez Dziekana komisja. Informacje na temat systemu oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów są zawarte w sylabusach, dostępnych w formie papierowej w Dziekanacie oraz na Stronie internetowej Akademii. Egzaminy dyplomowe odbywają się na podstawie Regulaminu dyplomowania wprowadzonego Uchwałą Rady Wydziału instrumentalnego AM w Łodzi nr 4/III/2012/2013 z dnia 22.11.2012. Egzamin dyplomowy składa się z recitalu i pracy pisemnej wraz z obroną co umożliwia pełną ocenę osiągniętych efektów kształcenia. Narzędzia wykorzystywane do sprawdzania i oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia (np. wzory recenzji czy karty praktyk) są trafnie dobrane. Zastosowany system umożliwia ocenę efektów kształcenia na poszczególnych etapach. Dokumentacja procesu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest dokładna i przejrzysta. Studenci uważają, że system oceniania jest zrozumiały. Skala odsiewu studentów jest niewielka, a najczęstsze powody to sprawy zdrowotne (np. kontuzja ręki) lub podjęcie innych studiów.

Na podstawie losowo wybranych pisemnych prac dyplomowych studiów I i II stopnia należy stwierdzić, że w większości przypadków są one na wysokim poziomie. Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z kierunkiem studiów. Również takie elementy jak: poprawność terminologiczna, a także dobór piśmiennictwa wykorzystywany w pracach należy ocenić pozytywnie. Większą uwagę należy natomiast zwrócić na problemy językowo-stylistyczne prac, sposób dokumentowania egzaminu dyplomowego, a także doprecyzować w ramach poszczególnych Katedr wymagania egzaminacyjne i dyplomowe w zakresie instrumentu głównego.

1.7.2. Informacje na temat systemu oceniania student otrzymuje od nauczyciela akademickiego prowadzącego dany przedmiot. System zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników. Zasady oceniania są przejrzyste, a kryteria opisane w sylabusach. Ocena stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia (skala ocen 1-25) koresponduje ze spełnieniem określonych kryteriów zaliczenia przedmiotu i programem studiów. Ocena egzaminów i przesłuchań komisyjnych jest uregulowana Uchwałą 21/2011 Senatu AM w Łodzi z dnia 28 września 2011. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest bezstronny i zapewnia warunki równego traktowania studentów. Informacje zwrotne dotyczące oceny osiągniętych efektów są różne dla różnych przedmiotów (np. o ocenie egzaminu z instrumentu student dowiadyuje się bezpośrednio po zakończeniu tego egzaminu). Dokumentacja jest podobna do powszechnie stosowanej – papierowa i elektroniczna.

3. Uzasadnienie

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku odpowiada celom określonym w misji i strategii rozwoju Uczelni oraz sformułowanej na tej podstawie strategii Wydziału, powstała z uwzględnieniem potrzeb i poglądów interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Na podkreślenie zasługuje wpływ organizowanych przez jednostkę konkursów wykonawczych na uwzględnianie doświadczeń krajowych i międzynarodowych na koncepcję oraz na politykę zapewnienia jakości kształcenia. Możliwość wyboru modułu kształcenia na studiach II stopnia daje studentom szansę na wcześniejsze zastanowienie się nad wyborem dalszej kariery zawodowej.

1.2 Plany rozwoju kierunku instrumentalistyka obejmują: a) doskonalenie jakości kształcenia oraz b) rozwijanie różnorodnych form współpracy. Pierwszy z nich zakłada rozwój i umiędzynarodowienie kadry akademickiej a także wzbogacenie oferty Wydziału, poprzez udostępnianie nowych specjalności i specjalizacji, kursów i innych form kształcenia, odpowiadających zmieniającej się rzeczywistości artystycznej i naukowej. Drugi zakłada rozwijanie współpracy między wydziałami Uczelni, współpracy z innymi ośrodkami akademickimi, instytucjami kultury oraz szkolnictwem niższego stopnia. Formy współpracy uwzględniają zarówno cele edukacyjne i artystyczne, jak również analizę potrzeb rynku pracy

1.3 Wydział prawidłowo przyporządkował oceniany kierunek, efekty kształcenia są zgodne z określonym obszarem i zgodne z aktualnym stanem wiedzy.

1.4. Efekty kształcenia są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru sztuki, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także przygotowanie do zawodu nauczyciela. Zakładane efekty kształcenia są akceptowane przez pracowników Wydziału i dobrze oceniane przez studentów.

1.5 Program studiów jest spójny z efektami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku. Dobór, różnorodność, kompleksowość treści programowych są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia i służą do wykształcenia wszechstronnego i profesjonalnego muzyka – wykonawcy. Stosowane metody prowadzą do wychowania absolwenta samodzielnego i zdolnego do prowadzenia badań. Jednostka uzyskuje te efekty stosując prawidłowo moduły kształcenia, dobrze określając ich wymiar godzinowy, a przede wszystkim indywidualizując proces kształcenia. Czas trwania studiów umożliwia realizację treści programowych i jest dostosowany do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów. Punkty ECTS są przydzielone zgodnie z rzeczywistym nakładem pracy i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Studenci mają szeroki wachlarz przedmiotów fakultatywnych do wyboru. Forma i organizacja zajęć na wydziale, liczebność grup, a w szczególności różnorodność stosowanych metod dydaktycznych i indywidualizacja procesu kształcenia umożliwiają osiągnięcie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań i kompetencji społecznych. Praktyki zawodowe są właściwie zorganizowane, a sposób ich weryfikacji jasno sformułowany. Umiędzynarodowienie studiów jest zaawansowane i wielokierunkowe. Działalność Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego umożliwia studentom przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela. Wybitnie uzdolnieni studenci mogą studiować w trybie indywidualnym, a warunki przyznania tego trybu i dalszego przebiegu studiów są bardzo jasno sprecyzowane.

1.6 Polityka rekrutacyjna ocenianego kierunku umożliwia właściwy dobór kandydatów na studia. Regulamin Rekrutacyjny jest jasny i szczegółowy, zarówno w odniesieniu do kryterium 1.6.1 jak i kryterium 1.6.2. i jest oparty o obowiązujące przepisy. Wszystkie procedury są przejrzyste co zapewnia obiektywną ocenę kandydatów, wybór najlepszych kandydatów, ale przy zachowaniu zasady równych szans. Wszystkie potrzebne zdającym informacje są dostępne na stronie Akademii w zakładce „Dla kandydata”

1.7 System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na ocenianym kierunku daje możliwość sprawdzenia tych efektów w trakcie realizacji poszczególnych modułów kształcenia i praktyk zawodowych oraz na zakończenie studiów w odniesieniu do całego programu kształcenia. Od niedawna wydział śledzi losy zawodowe absolwentów, ale na wyciąganie wniosków jest jeszcze za wcześnie. Studenci wydziału wysoko oceniają system oceny efektów kształcenia – metody są ich zdaniem odpowiednie, przejrzyste i zapewniają wiarygodność i porównywalność wyników

4. Zalecenia

Należy zweryfikować sposób dokumentowania egzaminu dyplomowego, a także doprecyzować w ramach poszczególnych Katedr wymagania egzaminacyjne i dyplomowe w zakresie instrumentu głównego.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1 Zgodnie z § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370), minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Natomiast dla studiów drugiego stopnia, zgodnie z § 15 ust. 6 ww. rozporządzenia, minimum kadrowe stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego stopnia sześciu nauczycieli akademickich, w tym: trzech z grupy pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz trzy osoby ze stopniem naukowym doktora. Na poziomie studiów drugiego stopnia Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego siedmiu nauczycieli akademickich, w tym: trzech z grupy pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz cztery osoby ze stopniem naukowym doktora. W teczkach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające posiadanie tytułów oraz stopni naukowych przez nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na wizytowanym kierunku Uczelnia zaliczyła do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy. Dla wszystkich nauczycieli zadeklarowanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Analiza obciążenia dydaktycznego pozwala na uznanie, iż wszystkie osoby spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia spełniają warunek zatrudnienia w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 ww. Rozporządzenia. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Wizytowany kierunek „*instrumentalistyka*” został przyporządkowany do obszaru sztuki, dziedziny sztuk *muzycznych*, dyscypliny naukowej: *instrumentalistyka*. A zatem stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia określonego w poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. Stosunek ten wynosi 1:18,76 przy obowiązującym granicznym 1:25 – dla kierunków studiów w obszarze *sztuki*; studentów jest 244, a zatem stwierdza się, iż został on spełniony. W związku z powyższym liczba 13 nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Minimum kadrowe jest stabilne.

Stwierdza się ponadto, iż wszyscy nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy/artystyczny zgodny z obszarem sztuki odpowiadający obszarowi kształcenia wskazanemu dla tego kierunku, w dziedzinie sztuki muzyczne, w dyscyplinie artystycznej - *instrumentalistyka*. Dorobek naukowy/ artystyczny kadry zgłoszonej przez Jednostkę do minimum kadrowego w pełni zapewnia realizację programu studiów dla kierunku *instrumentalistyka*. Zatem Zespół Oceniający stwierdza, iż minimum kadrowe dla

studiów I i II stopnia na kierunku instrumentalistyka jest spełnione.

2.2 Na Wydziale Instrumentalnym zatrudnionych jest 66 nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 12 profesorów tytularnych, 13 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 23 ze stopniem naukowym doktora oraz 18 magistrów. Na podstawie umów o pracę zatrudnionych jest 6 pracowników w tym w pełnym wymiarze godzin 2 z tytułem profesora 2 ze stopniem doktora habilitowanego, 2 ze stopniem doktora i 1 magister (w niepełnym wymiarze godzin).

Na ocenianym kierunku profesorowie stanowią 19,44% ogółu kadry dydaktycznej, osoby posiadające stopień doktora habilitowanego – 20,83%, osoby posiadające stopień doktora – 33,33%, pozostali – 26,38%. Wyraźny trzon ogółu kadry stanowią osoby posiadające tytuł profesora sztuk muzycznych, stopnie doktora habilitowanego i doktora sztuki. Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż Wydział Instrumentalny jest jednostką wiążącą plany i nadzieje z rozwojem własnej kadry naukowo-dydaktycznej. Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań/działalności artystycznej oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Ich specyfika odpowiada prowadzonym na Wydziale specjalnościom instrumentalnym. Nauczyciele akademicy prowadzą szeroką działalność artystyczną, są członkami jury konkursów krajowych i międzynarodowych, grają w renomowanych zespołach muzycznych o różnych konfiguracjach (m.in. orkiestra Filharmonii Łódzkiej, Teatr Wielki w Łodzi). Pedagodzy dokonują nagrań płytowych, są aktywni na polu organizacji prac dydaktycznych na Wydziale Instrumentalnym. Uczestniczą w sesjach naukowo-artystycznych organizowanych przez Wydział i jednostki organizacyjne uczelni macierzystej i innych uczelni. Świadczą o tym sprawozdania z działalności pedagogów składane w ramach oceny kadry dydaktycznej jak również wysokie oceny hospitowanych zajęć dydaktycznych (Załącznik nr 6). Hospitowane przez ekspertów PKA zajęcia dydaktyczne w zdecydowanej większości uzyskały wysoką ocenę. Potwierdzeniem wysokiej jakości kształcenia jest również duża liczba nagród studentów uzyskanych na konkursach muzycznych krajowych i zagranicznych, gdzie studenci poddani są niezależnej ocenie zewnętrznej. Prawidłowość obsady zajęć w ramach modułów kształcenia jak również obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich nie budzą zastrzeżeń.

Podczas spotkania kadry pedagogicznej z zespołem oceniającym wskazywano celowość opracowywania sylabusów, wskazywano udział kadry w dostosowywaniu programów kształcenia do stale rosnących wymagań rynku pracy, konieczność wprowadzania kształcenia na odległość czy też wzbogacania oferty dydaktycznej o nowe specjalności np. z zakresu wykonawstwa muzyki dawnej czy współczesnej. Podkreślano także dyskryminujące artystów wykonawców zapisy rozporządzenia dotyczącego przyszłej parametryzacji.

Oceniana jednostka nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

2.3 Oceniana jednostka zapewnia warunki sprzyjające podnoszeniu kwalifikacji pracowników poprzez: przeprowadzanie przewodów doktorskich, postępowań habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie tytułu profesora, rozwój artystyczny i naukowy, uczestnictwo w wymianach międzyuczelnianych i międzynarodowych, konferencjach naukowych, seminariach, sesjach. Przeprowadzane są oceny okresowe, ankiety i analizy działalności naukowej i dydaktycznej kadry oraz jej mobilności. Dokonywany jest przegląd możliwych zmian kadrowych i ocena programów studiów doktoranckich w stosunku do ewentualnej rekrutacji kadry akademickiej. W latach 2012-2015 tytuły profesorskie otrzymały 4 osoby, postępowania habilitacyjne pomyślnie przeprowadziło 6 pracowników, przewody doktorskie zakończyło 16 osób. Obecnie na Wydziale Instrumentalnym zatrudnionych jest 8 osób

z wszczytymi przewodami doktorskimi. Świadczy to do właściwej motywacji nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. W perspektywie trzech lat planowane jest dalsze podnoszenie kwalifikacji kadry nauczającej poprzez uzyskiwanie stopnia doktora i doktora habilitowanego sztuki (6 doktorantów) Celem władz Wydziału jest również kontynuacja postępowań dotyczących nadania tytułu profesora sztuk muzycznych.

W latach 2012-2015, ponad 35 nauczycieli akademickich zatrudnionych w jednostce uczestniczyło w wyjazdach za granicę w ramach programów międzynarodowych Erasmus, Erasmus Plus i CEPUS oraz w wymianie z zagranicznymi ośrodkami akademickimi m. in. w Austrii, Belgii, Chorwacji Hiszpanii, w Niemczech, Norwegii, Słowacji i Szwajcarii. W tym samym okresie 34 pedagogów z zagranicy prowadziło zajęcia w ocenianej jednostce m. in.: z Austrii, Belgii, Chorwacji, Danii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Litwy, Luksemburga, Niemiec, Norwegii, Słowacji, Szwajcarii, Szwecji, USA, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch. Poprzez uczestnictwo w konferencjach, sympozjach, wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+, a zwłaszcza poprzez uczestnictwo w koncertach, festiwalach i innych wydarzeniach artystycznych członkowie kadry akademickiej zapoznają się z międzynarodowymi badaniami, trendami i twórczo angażują się w działania z tym związane. Wspólne doświadczenia polskich i zagranicznych pedagogów i studentów przyczyniają się do wypracowania coraz lepszych i doskonalszych metod kształcenia i doskonalenia młodych artystów. Kształcenia na kierunku instrumentalistyka możliwe jest w j. angielskim na wszystkich stopniach studiów. (23 przedmioty wykładane są w języku angielskim). Bogata oferta warsztatów instrumentalnych prowadzonych przez pedagogów z zagranicy umożliwia studentom rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w ramach przedmiotu głównego, co stanowi bezpośrednie umiędzynarodowienie procesu kształcenia

2.4 Działalność naukowa Wydziału Instrumentalnego prowadzona jest przede wszystkim w sferze artystycznej i obejmuje badania prowadzone przez poszczególnych pedagogów w specjalnościach przez nich reprezentowanych. Tematy badań znajdują odzwierciedlenie w publikacjach, jakie poszczególne osoby mają w swoim dorobku. Ponadto działalność nauczycieli akademickich obejmuje: nagrania radiowe, telewizyjne i płytowe, udział w konferencjach, kursach, seminariach, recenzowanie prac naukowych, organizację konkursów, przeglądów, warsztatów, udział w pracach jury oraz recenzowanie wydarzeń życia muzycznego. Podczas wizytacji oceniana Jednostka przedstawiła wykaz zrealizowanych tematów badawczych w latach 2012-2015. Wszystkie tematy prowadzone były z udziałem studentów. Stwierdza się, iż problematyka, kierunki i metodologia badań naukowych/artystycznych realizowanych w jednostce jest zgodna z zakresem obszaru kształcenia odpowiadającemu obszarowi do którego przyporządkowany został kierunek *instrumentalistyka*. Efekty swoich prac pracownicy Wydziału publikują w formie prac doktorskich i habilitacyjnych, a także w formie folderów, programów i innych opracowań. Wydział Instrumentalny jest organizatorem i współorganizatorem ogólnopolskich i międzynarodowych sympozjów i konferencji naukowych związanych tematycznie z ocenianym kierunkiem studiów. W czasie ich trwania, pedagodzy wygłaszają odczyty, wykłady i referaty poświęcone problematyce związanej daną specjalnością. W działaniach tych uczestniczą studenci i doktoranci, praktycznie przygotowując się w ten sposób do pracy zawodowej solistycznej, kameralnej i do poznania metodologii prowadzenia badań naukowych. W ramach prac badawczych katedr powstają prace dyplomowe studentów odnoszące się do zagadnień wykonawczych z zakresu instrumentalistyki.

2.5 Wyniki działalności artystycznej i badań naukowych prowadzonych w ramach projektów badawczych mają bezpośrednie przełożenie na proces kształcenia na poziomie planu studiów

oraz na przedmiotowe treści kształcenia, w tym na: poszerzenie dostępnej literatury i wiedzy o praktyce wykonawczej, dostęp do najnowszych kompozycji, prawykonania utworów, nowe metody prowadzenia zajęć, włączanie studentów w projekty badawczo-artystyczne, tworzenie nowych adaptacji i opracowań na nietypowe składy kameralne, włączenie wydawnictw zwartych i płyt w proces edukacyjny, nawiązanie krajowych i zagranicznych kontaktów artystycznych i badawczych. Badania artystyczno-naukowe, zarówno studentów jak i kadry akademickiej, znacząco pomagają w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia i stwarzają możliwość praktycznego zastosowania nabytej wiedzy, jak również przyswojonych umiejętności. Umożliwiają kontakty pozauczelniane, inspirujące do twórczych poszukiwań oraz wpływają na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich, natomiast studentów przysposabiają w znacznym stopniu do przyszłej pracy zawodowej. Projekty artystyczne stanowią uzupełnienie programu kształcenia. Udział studentów w wydarzeniach artystycznych z udziałem pedagogów służy wzbogacaniu umiejętności i doświadczenia studentów. Program studiów uwzględnia zatem udział studentów w projektach artystycznych (przygotowany przez studenta program na sesję lub konferencję stanowi część programu przerabianego podczas studiów). Odrębną formę konfrontacji umiejętności studentów stanowią konkursy wykonawcze organizowane i współorganizowane przez Wydział.

3.. Uzasadnienie

- Oceniana jednostka zatrudnia wybitnych artystów-pedagogów o niekwestionowanym dorobku naukowym/artystycznym, co zapewnia właściwą realizację programu studiów oraz relację „mistrz-uczeń” tak niezbędną w indywidualnym kształceniu artystycznym.

Oceniana jednostka w pełni spełnia wymagania dotyczące minimum karowego dla studiów I i II stopnia.

- Skład kadry akademickiej i jej kompetencje dydaktyczne są zgodne z programem kształcenia, jego wizją, celami, metodami i treściami. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Instrumentalnym prezentują połączenie szerokiej wiedzy teoretycznej z zawodową praktyką i stwarzają warunki umożliwiające wszystkim studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

- Władze jednostki prowadzą przemyślaną i adekwatną do potrzeb dydaktycznych politykę kadrową. Umędzynarodowienie kadry dydaktycznej jest wynikiem licznych kontaktów z zagranicznymi ośrodkami, jak również innych form działalności artystyczno-naukowej (konferencje, sesje, koncerty zajęcia wymienne itp.)

- Rezultaty badań prowadzonych w jednostce oraz działalność artystyczna kadry dydaktycznej wykorzystywane są w projektowaniu i doskonaleniu indywidualnych programów kształcenia na ocenianym kierunku oraz warunkują uzyskiwanie przez studentów wysokich ocen i nagród podczas oceny zewnętrznej (krajowe i międzynarodowe konkursy muzyczne, egzaminy wstępne do orkiestr i zespołów, recenzje).

4. Zalecenia

BRAK

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1. Wydział współpracuje z otoczeniem społecznym i kulturalnym organizując lub współorganizując wydarzenia kulturalne na terenie miasta. Są to głównie koncerty w dwóch uczelnianych salach koncertowych, a także w ŁTM, na Politechnice Łódzkiej, Uniwersytecie Łódzkim i wielu innych miejscach. Wydział przyczynia się w ten sposób do poszerzenia oferty kulturalnej miasta. Stała współpraca z Filharmonią Łódzką, Teatrem Muzycznym polega na udziale studentów i pedagogów w koncertach i przedstawieniach organizowanych przez te instytucje w charakterze solistów lub muzyków orkiestrowych. Te działania pozwalają lepiej ocenić efekty kształcenia, ale też wpływają na weryfikację planów i programów studiów (np. psychologia występu scenicznego) czy wprowadzanie nowych specjalności (np. specjalności jazzowe). Doskonałym sprawdzianem jakości kształcenia jest udział studentów w konkursach krajowych i międzynarodowych. W ciągu trzech ostatnich lat studenci Wydziału zdobyli ponad 60 nagród na konkursach. Konkursy organizowane w Uczelni (kameralny i skrzypcowy) powodują również korekty programów nauczania. Drugim ważnym kierunkiem jest współpraca ze szkołami muzycznymi w regionie. Wielu pedagogów Wydziału pracuje również w szkolnictwie muzycznym I i II stopnia, studenci realizują praktyki pedagogiczne, organizują audycje. Reforma tego szkolnictwa powoduje wprowadzanie nowych zajęć np. metodyka zespołu kameralnego czy improwizacji

3.2 Wydział nie prowadzi studiów we współpracy lub udziałem podmiotów zewnętrznych

Uzasadnienie

3.1 Wydział stosuje szerokie i zróżnicowane formy współpracy z otoczeniem społecznym i kulturalnym takie jak organizacja koncertów (otoczenie społeczne), konkursów (współpraca z innymi uczelniami muzycznymi polskimi i zagranicznymi), udział pedagogów i studentów w działalności jednostek kulturalnych miasta, udział pedagogów i studentów w konkursach, praca pedagogiczna w szkołach muzycznych regionu i praktyki pedagogiczne studentów. Współpraca ta pozwala na lepszą ocenę efektów i jakości kształcenia oraz ma wyraźny wpływ na korekty programów nauczania. Otwartość Wydziału na nowe trendy i na stosowanie korekt zasługuje na uznanie.

4. Zalecenia

BRAK

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena   **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1 Akademia Muzyczna dysponuje trzema budynkami:

a). Główną siedzibę uczelni stanowi zabytkowy Pałac Karola Poznańskiego przy ul. Gdańskiej 2 o powierzchni 4 280 m², w którym znajdują się sale dydaktyczne, sala balowa i wiele reprezentacyjnych pomieszczeń. Obecnie trwają prace modernizacyjno-remontowe na terenie całego obiektu - zakończenie prac remontowych przewidywane jest na koniec 2016 roku

b). Budynek Regionalnego Ośrodka Kultury, Edukacji I Dokumentacji Muzycznej usytuowany przy al. 1 Maja 4 (w bezpośrednim sąsiedztwie budynku głównego) o powierzchni sal dydaktycznych 807,54 m². Na czterech kondygnacjach nowego budynku znajdują się: biblioteka i fonoteka, archiwum, sala kameralna dla 180 osób, studio nagrań i laboratorium dźwiękowe, pracownie językowe, pracownie komputerowe, nowoczesne 2 pracownie kształcenia słuchu, sale wykładowe i do zajęć indywidualnych, pracownie przeznaczone na realizację inicjatyw kulturalnych.

c). Budynek przy ul. Żubardziej 2a o powierzchni sal dydaktycznych 1927 m², z salą koncertową o powierzchni dodatkowo 664 m². Obiekt z czterema kondygnacjami ma bogate zaplecze dydaktyczne w postaci sal ćwiczeniowych i sal prób. Mieszczą się w nim pomieszczenia przeznaczone na próby orkiestr i chórów, sale wykładowe, sale akustycznie przystosowane do zajęć dla studentów klas perkusji czy instrumentów dętych blaszanych. Budynek tworzy jeden zespół przestrzenny z istniejącym wcześniej Domem Studenckim uczelni. W budynku znajduje się nowoczesnie wyposażona Sala koncertowa, która dzięki znakomitej akustyce i wysokiej klasy nagłośnieniu stwarza komfortowe warunki do koncertów symfonicznych, oratoryjnych i kameralnych oraz nagrań różnych gatunków muzyki, szczególnie muzyki klasycznej i jazzowej. Na widowni znajduje się blisko

300 miejsc dla słuchaczy, a rozległa scena mieści jednocześnie wielki aparat wykonawczy - 160 muzyków, w tym 80-osobową orkiestrę symfoniczną i 80-osobowy chór.

Budynek główny – ze względu na zabytkowy charakter - nie jest przystosowany dla studentów niepełnosprawnych natomiast dwa nowe budynki spełniają wszystkie wymagane kryteria.

W okresie ostatnich pięciu lat oceniana jednostka zyskała bardzo dobrą infrastrukturę lokalową. Nowe inwestycje przyczyniły się do znacznej poprawy oferty dydaktycznej, prowadzenia badań naukowych/działalności artystycznej pedagogów i studentów. Dokonano zakupu wielu nowych instrumentów (dętych i perkusyjnych) oraz niezbędnego wyposażenia sprzętowego i audiowizualnego sal dydaktycznych. Liczba i powierzchnia sal dydaktycznych i laboratoriów dostosowana jest do ilości studentów w ocenianej jednostce.

Zasady udostępniania infrastruktury badawczej do badań naukowych/działalności artystycznej pracowników, Studenckich Kół Naukowych i studentów określone są w Regulaminie korzystania z infrastruktury badawczej Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi przyjętym Uchwałą Senatu nr 38/2015 w dniu 9 grudnia 2015 roku. Wprowadzony Regulamin nie budzi najmniejszych zastrzeżeń.

W opinii studentów wizytowanego kierunku zapewniana im infrastruktura jest jedną z najmocniejszych stron kierunku, wyróżniającego go na tle innych polskich uczelni muzycznych. Pewnym mankamentem jest mało skuteczna klimatyzacja w budynku Regionalnego Ośrodka Kultury i Dokumentacji Muzycznej utrudniająca uczestnictwo w zajęciach ze względu na występującą wysoką temperaturę w salach ćwiczeniowych. Jednostka zadeklarowała podjęcie działań mających na celu szybkie rozwiązanie tego problemu.

4.2 Biblioteka zajmuje I piętro w gmachu przy al. 1-go Maja 4. Znajdują się tutaj wypożyczalnia, czytelnia oraz magazyny nut i książek. Ponadto na III piętrze zlokalizowana została Fonoteka. Dodatkową przestrzeń magazynową zapewniają 3 pomieszczenia w piwnicy, które zostały wyposażone w regały przesuwne pozwalające na optymalne wykorzystanie powierzchni. Obecnie Biblioteka zajmuje powierzchnię ok. 330 m².

Na zbiory Biblioteki składają się: nuty: 35350 wol.; książki: 11174 wol.; czasopisma: 62 tytuły; prace dyplomowe: 4435; zbiory audiowizualne: 5470 jednostek; Razem: 56491 jednostek. Zbiory gromadzone są pod kątem potrzeb wykładowców i studentów Akademii – zakupy realizowane są głównie na podstawie zamówień pedagogów. Informacja o zbiorach dostępna jest w katalogach elektronicznych tworzonych w komputerowym systemie bibliotecznym *Symphony*. W czytelnii znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu pozwalające na korzystanie z prenumerowanych przez jednostkę baz danych. Odnośniki-linki do poszczególnych zasobów znajdują się na stronie WWW Biblioteki w sekcjach *Katalogi i bazy bibliograficzne* oraz *Bazy danych*.

Pracownicy i studenci mogą korzystać z następujących zasobów licencjonowanych:

Naxos Music Library – baza oferująca możliwość wysłuchania online nagrań głównie muzyki poważnej z ponad 750 wytwórni płytowych z całego świata – obecnie (styczeń 2016) w bazie znajduje się ok. 120 tys. płyt; *Naxos Video Library* – baza oferująca możliwość obejrzenia online rejestracji wideo koncertów, przedstawień baletowych i operowych, a także filmów dokumentalnych poświęconych kompozytorom i wykonawcom – obecnie (styczeń 2016) w bazie znajduje się ponad 2,5 tys. filmów; *Kolekcja Oxford Journals – Arts & Humanities* - Czasopisma wydawane przez *Oxford University Press* – Kolekcja oferująca dostęp do 64 czasopism, w tym czasopism muzycznych. Zasób obejmuje pełne teksty artykułów od 1997 r.; *Wirtualna Biblioteka Nauki*; *Bazy bibliograficzne Biblioteki Narodowej*; *Federacja Bibliotek Cyfrowych*; *Europeana*; *Directory of Open Access*

Journals; Directory of Open Access Repositories.

4.3 Jednostka nie prowadzi żadnych form kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

- Baza dydaktyczno-naukowa w ostatnich latach uzyskała zdecydowanie nową jakość. Studenci i pedagodzy Wydziału mają do dyspozycji znakomitą infrastrukturę, dostosowaną do potrzeb i oczekiwań. Sale wykładowe oraz sale do ćwiczeń wyposażone są w wysokiej klasy instrumenty, a także sprzęt multimedialny. Sale koncertowe, Studia nagrań i Laboratoria dźwiękowe wyposażone w najwyższej klasy sprzęt oraz instrumentarium, dają możliwość kreowania w pełni profesjonalnych prezentacji artystycznych i prowadzenia badań naukowych przez pedagogów i studentów

- Zasoby Biblioteki Głównej umożliwiają poszerzanie wiedzy i dostęp do aktualnych opracowań i wydawnictw, związanych z zakładanymi efektami kształcenia i literaturą zalecaną w sylabusach. Dostęp do zasobów elektronicznych poszerza te możliwości w olbrzymim zakresie. Postępująca komputeryzacja i wirtualizacja ułatwiają studentom i pedagogom korzystanie z baz wiedzy, realizację programu kształcenia oraz prowadzenie badań naukowych.

4. Zalecenia

BRAK

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1 Nauczyciele akademicki zawsze są dostępni podczas konsultacji. Ponadto ze względu na specyfikę kierunku i częste zajęcia indywidualne lub w małych grupach możliwość bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi jest szeroka. Z perspektywy studenckiej pozytywnie należy ocenić indywidualne podejście do studenta, na spotkaniu z ZO PKA wyrażono opinię, iż podczas konsultacji studenci otrzymują pełne wsparcie merytoryczne w interesującym ich zakresie. Terminy i wymiar konsultacji są odpowiednio dostosowane do planu zajęć studentów. Studenci wizytowanego kierunku regularnie korzystają z możliwości kontaktu z nauczycielami za pośrednictwem poczty elektronicznej, podkreślając przy tym sprawną komunikację i możliwość uzyskania szybkiej odpowiedzi zwrotnej.

Podstawą systemu pomocy materialnej jest Regulamin pomocy materialnej dla studentów Akademii Muzycznej w Łodzi wprowadzony Zarządzeniem Rektora 12/2015 z dnia 18 września 2015r. Regulamin uwzględnia wszystkie świadczenia pomocy materialnej określone w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2012 poz. 572 ze zm.). Regulamin został opracowany po konsultacjach i w uzgodnieniu z przedstawicielami Samorządu Studentów. Podczas wizytacji przedstawiono pisemną opinię wydaną przez odpowiedni organ Samorządu. Ustrój organów uprawnionych do przyznawania pomocy materialnej realizuje dyspozycję art. 175 ust. 4 oraz art. 177 Ustawy. Kryteria przyznawania stypendiów są zrozumiałe i przejrzyste. Procedura przyznawania stypendium odbywa się z poszanowaniem anonimowości danych osobowych. Jednostka przeprowadza regularne akcje informacyjne mające na celu zachęcenie studentów do korzystania z pomocy materialnej.

System rozpatrywania próśb i zażaleń w opinii studentów działa sprawnie. Studenci zgłaszają swoje postulaty głównie poprzez indywidualne spotkania z Dziekanem. Niewielka liczba studentów kierunku determinuje możliwość bezpośredniego kontaktu, który pozwala na diagnozowanie ewentualnych problemów i poszukiwanie ich skutecznych rozwiązań. Ponadto Dziekan organizuje co roku dwa spotkania ze studentami kierunku, na początku i pod koniec roku akademickiego. Ze spotkania sporządzane są notatki, z ich treści przedstawionej ZO PKA podczas wizytacji wynika, iż studenci chętnie zgłaszają swoje postulaty. W opinii studentów jest to skuteczne rozwiązanie, sprzyjające doskonaleniu procesu kształcenia, a także dobrej organizacji studiów.

Sylabusy są dla studentów wystarczającym źródłem informacji o prowadzonym przedmiocie. Opublikowane sylabusy są kompletne, zawierają wszystkie potrzebne informacje w tym np. o efektach kształcenia określonych dla kursu, sposobie zaliczenia egzaminów oraz metodach prowadzenia zajęć. Z perspektywy studentów informacje zawarte w sylabusach pokrywają się ze stanem faktycznym. Pomoce naukowe niezbędne do uzyskania odpowiednich efektów kształcenia są w opinii studentów przydatne. Jakość materiałów dydaktycznych jest oceniana pozytywnie.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA wskazali na pewne aspekty, które jednostka powinna doskonalić w zakresie wsparcia udzielanego studentom. Istotnym problemem jest brak odpowiedniego finansowania wyjazdów studentów na konkursy zagraniczne. Dla studentów instrumentalistyki istotnym jest uczestnictwo w konkursach międzynarodowych, jest to możliwość rozwoju artystycznego, a także weryfikacji poziomu kształcenia na Wydziale, zdobycia dodatkowego doświadczenia, dodatkowych kontaktów w środowisku, a także

satysfakcji z osiągnięcia sukcesów w danej dziedzinie. Funkcjonujący system zwrotu kosztów za udział w konkursie w przypadku osiągnięcia wysokiego wyniku w opinii studentów nie sprawdza się. Chcieliby, aby w ramach potencjału jednostki funkcjonowały skuteczniejsze dla nich rozwiązania. Warto zatem rozważyć ustalenie pewnych zasad przyznawania zwrotu kosztów, które wyeliminowałyby w znacznym stopniu uznaniowość decyzji, a także zwiększyły przejrzystość procedury. Studenci doceniają perspektywę jakie daje im udział w konkursie, a więc możliwość otrzymywania stypendium na poziomie ministerialnym, rektorskim lub też innych nagród. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali również na opiekę merytoryczną ze strony nauczycieli akademickich na jaką mogą liczyć podczas przygotowania do konkursu.

Studenci wskazali także na konieczność publikowania z odpowiednim wyprzedzeniem harmonogramu zajęć, gdyż w ich opinii przed semestrem letnim obecnego roku akademickiego został opublikowany zbyt późno. Studenci wizytowanego kierunku oczekują publikowania harmonogramów z takim wyprzedzeniem czasowym, które pozwoli im dostosować plany zawodowe do planu zajęć.

5.2 Jednostka ma podpisane umowy w ramach programu Erasmus+, co pozwała na szeroki zakres wymiany międzynarodowej. Dla studentów wizytowanego kierunku ewentualny udział w wymianie międzynarodowej jest uzależniony od osoby, która byłaby nauczycielem za granicą. Studenci wskazują, że wielokrotnie zagraniczni eksperci przyjeżdżają na Akademię Muzyczną w Łodzi prowadzić zajęcia, przez co ewentualny wyjazd jest nieproporcjonalny do korzyści które mogą uzyskać na miejscu. Studenci nawiązują kontakty z międzynarodowym środowiskiem naukowym i akademickim poprzez uczestnictwo w konkursach, a także koncertach. Jednostka nie proponuje studentom uczestnictwa w programach wymiany krajowej, jednakże studenci nie byłiby zainteresowani udziałem w nich.

5.3. Z perspektywy studentów wizytowanego kierunku program studiów jest dostosowywany do potrzeb rynku pracy. W ramach jednostki aktywnie działają studenckie koła naukowe. Każde Koło działa pod kierunkiem opiekuna naukowego. Opiekunem merytorycznym z ramienia jednostki jest Kierownik Katedry, natomiast koordynatorem działań wszystkich Kół Naukowych z ramienia Uczelni jest Prorektor ds. studenckich i artystycznych. Każde Koło działa zgodnie z uchwalonym Statutem Koła, w którym zawarte są jego cele i zadania. W ramach Wydziału Instrumentalistyki działa Koło Naukowe Oboistów, Koło Naukowe Klarncistów oraz Koło Naukowe Akordeonistów. Przedstawiciele Kół Naukowych obecni podczas spotkania z ZO PKA wskazali, że mogą liczyć na wsparcie merytoryczne ze strony nauczycieli akademickich. Warto jednak podkreślić, iż studenci uważają finansowanie Kół Naukowych za niewystarczające względem ich potrzeb. Działalność Kół jest w dużej mierze finansowana z prywatnych środków jego uczestników, dotyczy to chociażby zapraszania gości na konferencje. W opinii studentów warto rozważyć stworzenie systemu finansowania kół naukowych, pozwalającego im na poszerzenie działalności w kierunkach, które nie są obecnie dostępne ze względu na brak środków.

Studenci podkreślają, że specyfika kierunku powoduje ich stały rozwój kulturalny. Studenci w ramach zajęć związanych z programem studiów uczestniczą w koncertach oraz innych wydarzeniach artystycznych.

Biuro Karier Akademii Muzycznej w Łodzi prowadzi szereg działań mających ułatwić studentowi poznanie rynku pracy. Studentom udostępnia się bazę przesłuchań muzycznych w Polsce i na świecie, a także przedstawia propozycję szkoleń m.in. z zakresu umiejętności pisania CV i listów motywacyjnych – uwzględniając profil pracodawcy, a także negocjacji biznesowych. W opinii studentów ich kontakty z otoczeniem społeczno – kulturalnym są utrudnione ze względu na panującą na rynku konkurencję. Argumentując ten punkt widzenia

studenci wskazali na to, iż w odróżnieniu do innych dziedzin nauki, osoba już na studiach może posiadać większe umiejętności niż osoba kontaktowa w Filharmonii bądź innym miejscu, przez co staje się dla niego zagrożeniem na rynku pracy. Dlatego też, w opinii studentów nie wszyscy są chętni do współpracy ze studentami i przekazywania im doświadczeń.

5.4 Jednostka stwarza osobom z niepełnosprawnościami warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych. Studenci otrzymują informację od swoich nauczycieli akademickich, a także Dziekana podczas spotkania na początku roku na temat możliwego zakresu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnościami mogą mieć przyznany indywidualny program studiów, który umożliwi dostosowanie programu i planu studiów do ich potrzeb. Stypendia przyznawane są zgodnie z dyspozycją Art 173 Ustawy. Infrastruktura dydaktyczna jest dostosowana do ich potrzeb. W opinii studentów wizytowanego kierunku jednostka odpowiednio wspiera osoby z niepełnosprawnościami.

5.5 Studenci pozytywnie oceniają jakość obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny otwarcia Dziekanatów są w opinii studentów dla nich dogodne, z wyjątkiem środy, kiedy Dziekanat nie jest otwarty dla studentów. Sprawnie funkcjonuje komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikami administracyjnymi Uczelni. Wdrożony został system Wirtualnej Uczelni. Studenci, logując się na swoje konta za pomocą serwisu CAUM, mają wgląd w oceny, prowadząc również wymianę korespondencji z Działem Nauczania. Także Dziekanaty udzielają niezwłocznie informacji o które prosi student. Studenci mają dostęp do wszystkich niezbędnych informacji, w tym z zakresu efektów kształcenia, treści i metod kształcenia oraz metod sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz wymaganiach dotyczących zaliczeń i egzaminów. Studenci wizytowanego kierunku mają za pośrednictwem strony internetowej dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

3. Uzasadnienie

Pozytywnie należy ocenić pomoc ze strony jednostki sprzyjającą rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w międzynarodowych programach wymiany. Studenci otrzymują wsparcie w kontaktach ze środowiskiem akademickim, otoczeniem społecznym, gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Pozytywnie należy ocenić wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne ze strony jednostki wobec studentów niepełnosprawnych. Zgodnie z opiniami przedstawionymi przez studentów podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie należy ocenić jakość obsługi administracyjnej.

4. Zalecenia

Studenci wskazują na istotny problem, jakim jest ich zdaniem kwestia pokrycia przez jednostkę całości, bądź też części kosztów uczestnictwa w konkursach zagranicznych. Warto wypracować odpowiednie procedury oraz poinformować studentów w jaki sposób mogą ubiegać się o finansowanie ich udziału w konkursie.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1. Polityka jakości realizowana w Uczelni jest częścią Strategii rozwoju Uczelni na lata 2013-2021 (uchwała Senatu nr 3/2013 z dnia 20 lutego 2013 r.). Cele jakościowe zostały wyrażone również w aktach wewnętrznych wprowadzających Strategię Wydziału Instrumentalnego na lata 2013-2021 (uchwała Rady Wydziału z dnia 26 czerwca 2013 r.) oraz Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (uchwała Senatu nr 27/2013 z dnia 18 września 2013 r., która zastąpiła uchwały Senatu nr 39/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. oraz nr 17/2011 z dnia 28 września 2011 r. w sprawie uchwalenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia). Zdefiniowanymi głównymi celami WSZJK są:

podnoszenie jakości kształcenia, podniesienie rangi pracy dydaktycznej oraz zapewnienie rozwoju artystycznego studentów zmierzające do zapewnienia absolwentom Akademii udziału w rozwoju i tworzeniu kultury artystycznej. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje swoim zakresem:

- Zasady realizacji działań dotyczących zapewnienia rozwoju właściwej jakości kształcenia przez Komisje do spraw Zapewnienia Jakości Kształcenia.
- Reguły tworzenia programów kształcenia zgodnie z obowiązującymi standardami.
- Zasady udzielania informacji o programach kształcenia, o jakości kształcenia i poziomie wykształcenia absolwentów.
- Równowagę wymagań.
- Zasady dyplomowania.
- Oceny zajęć dydaktycznych.
- Oceny pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych.
- Zasady zabezpieczające indywidualność i elastyczność studiowania.
- Zasady zapewnienia rozwoju osobowego i artystycznego studenta.
- Zasady współpracy z instytucjami kultury, innymi uczelniami oraz pracodawcami
- Kompetencje organów uczelni w zakresie realizacji wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.
- Tryb monitorowania karier absolwentów.

Przyjęty w Uczelni WSZJK zobowiązuje każdy Wydział Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi do wdrożenia jego zasad na poziomie prowadzonych kierunków studiów. Strukturę organizacyjną WSZJK tworzą następujące organy, gremia i jednostki organizacyjne: Senat, Prorektor ds. Dydaktyki, Rady Wydziałów, Dziekani/Prodziekani, Katedry i Kierownicy Katedr, Samorząd Studencki, Biuro Karier, Uczelniana Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Wydziałowe Komisje ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Warto podkreślić, że Uczelnia otwiera się na oceny zewnętrzne, co znajduje odzwierciedlenie w zapisie: „Rady Wydziału dokonując oceny, mogą zlecać analizy jakości kształcenia specjalistom zewnętrznym oraz uzyskiwać opinie zewnętrzne”. Oceniając strukturę organizacyjną WSZJK, można uznać, że obejmuje ona odpowiednie organy i gremia Uczelni, które mają wpływ na proces zarządzania jakością kształcenia. ZO pozytywnie ocenia wskazania ujęte w systemie i odpowiadające wymogom rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, iż Dziekan, po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem opinii nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego, przedkłada Radzie Wydziału na koniec roku akademickiego ocenę realizacji zakładanych efektów kształcenia, która stanowi podstawę doskonalenia programu.

6.1.1 W odniesieniu do wizytowanego kierunku, zarówno na poziomie studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia, Senat Uczelni przyjął efekty kształcenia stanowiące załącznik nr 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 1273). Zasady dotyczące projektowania efektów kształcenia zostały określone w stosownych Uchwałach Senatu i zgodnie z nimi przygotowywane są programy. Nadzór merytoryczny nad pracami w tym zakresie sprawują Dziekani oraz Kierownicy Katedr. W oparciu o materiały przygotowane przez Kierowników Katedr, Rady Wydziałów poddają ocenie programy nauczania z punktu widzenia zapewniania jakości kształcenia, efektów kształcenia oraz ustalają wnioski wynikające z tych ocen. Wnioski te mogą dotyczyć także organizacji procesu kształcenia

w zakresie: częstotliwości zajęć, liczebności grup, podnoszenia poziomu zasobów do nauki, m.in. bibliotek, sal dydaktycznych i ich wyposażenia. Efekty kształcenia i programy studiów dla prowadzonych kierunków studiów są opiniowane przez samorząd studencki. Dodatkowo studenci biorą udział w spotkaniach z Dziekanem dotyczących tematyki procesu kształcenia, z których wnioski są protokołowane i następnie poddawane pod dyskusję podczas posiedzeń właściwych gremiów. Ponadto przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej jako członkowie Senatu, Rady Wydziału, a także Uczelnianego oraz Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia mogą wyrażać swoje opinie i uczestniczyć w podejmowaniu decyzji. Należy jednak podkreślić, że w odniesieniu do członkostwa przedstawiciele studentów i doktorantów w Senacie Uczelni nie jest obecnie spełniony wymóg art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Na podstawie udostępnionej dokumentacji stwierdzono, że reprezentanci ww. grup społeczności akademickiej stanowią 18,5% składu przy wymaganym członkostwie nie mniejszym niż 20%. W odniesieniu do wpływu na proces kształcenia interesariuszy zewnętrznych, podczas spotkań z ZO, władze Uczelni i Wydziału podkreślały regularne kontakty z dyrektorami i pracownikami szkół muzycznych oraz instytucji kulturalnych zarówno podczas koncertów i innych wydarzeń muzycznych, jak i w formie roboczych spotkań. Z kontaktów tych uzyskiwane są informacje w zakresie osiągniętych efektów kształcenia. Ponadto część kadry akademickiej jest zatrudniona w instytucjach kultury i szkołach muzycznych, co pozwala na przenikanie informacji o potrzebach rynku pracy. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia zakłada cykliczne przeglądy programów kształcenia – dokonywane są każdego roku. Wszelkie zmiany w programach kształcenia zatwierdza Rada Wydziału. Przeglądy dokonywane w odniesieniu do wizytowanego kierunku doprowadziły do modyfikacji programu, np. wprowadzenia specjalności jazzowych, wprowadzenia fakultatywnych przedmiotów (ergonomia pracy w zawodzie muzyka, psychologia występu scenicznego), zwiększenia liczby godzin zajęć z improwizacji.

6.1.2 Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest przewidziane w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia w kilku wymiarach. System zakłada, iż efekty kształcenia mają być opracowane dla każdego kierunku studiów z uwzględnieniem zasad właściwych dla Krajowych Ram Kwalifikacji. Jedną z najważniejszych w uczelniach artystycznych form monitorowania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest ocena indywidualnych osiągnięć studenta. Egzamin z poszczególnych zajęć odbywają się w formie pisemnej, ustnej, a w przypadku weryfikacji efektów artystycznych mają formę koncertów. W dorocznych raportach z oceny jakości kształcenia analizowane są również wyniki sesji egzaminacyjnych oraz przyczyny odsiewu. Potwierdzanie końcowych efektów kształcenia w procesie dyplomowania ujęte jest w Wewnętrznym Systemie, Regulaminie Studiów, a szczegółowo w zasadach opracowanych przez poszczególne Katedry, następnie zatwierdzonych przez Radę Wydziału. W uczelniach artystycznych ważną formą monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia są oceny zewnętrzne, np. w formie międzynarodowych lub ogólnopolskich konkursów. Studenci wizytowanego kierunku biorą udział w konkursach krajowych i międzynarodowych, w których niejednokrotnie zostają laureatami. Inną ważną formą monitorowania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia są praktyki zawodowe.

W rozmowie z władzami Uczelni i Wydziału podkreślano systematyczne kontakty z dyrektorami i pracownikami szkół muzycznych oraz instytucji kulturalnych zarówno podczas koncertów i innych wydarzeń muzycznych, jak i w formie roboczych spotkań, które są wykorzystywane również do zasięgania opinii o stopniu przygotowania studentów do praktyk. W wyniku monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia stwierdzono, że niektórzy studenci mają trudności z osiągnięciem efektów związanych

z przygotowaniem do występu publicznego. Stosownie do sformułowanego wniosku zmodyfikowano program studiów, tj. wprowadzono przedmioty fakultatywne służące doskonaleniu stopnia osiągnięcia efektów w tym zakresie (ergonomia pracy w zawodzie muzyka, psychologia występu publicznego).

6.1.3 Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w zakresie swojego funkcjonowania uwzględnia zasady oceny studentów. Obejmują one: równowagę wymagań poprzez stosowanie systemu ECTS, zasady dyplomowania oraz realizacji praktyk, a także funkcjonujący w Akademii regulamin oceniania egzaminów i przesłuchań komisyjnych. Charakterystyczną jest przyjęta w skali ogólnopolskiej zasada oceny osiągnięć, która ustala skalę punktacyjną uznaną przez wszystkie uczelnie w Polsce. Maksymalna liczba punktów, jaką może uzyskać student za swoje osiągnięcia z określonych zajęć i efektów kształcenia wynosi 25. Szczegółowe zaś kryteria ocen, a więc i punktacji, określają poszczególne Katedry. Wnioski wynikające z przebiegu i wyników egzaminów są omawiane na posiedzeniach Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Rady Wydziału i Katedr. Szczegółowa analiza procesu kształcenia zawarta jest w rocznym sprawozdaniu Wydziałowej Komisji ds. Jakości, które przedstawiane jest i omawiane na Radzie Wydziału. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 19/2015 z dnia 10 grudnia 2015 r. w Uczelni ustalono obowiązek weryfikowania wszystkich pisemnych prac dyplomowych, licencjackich i magisterskich przez system antyplagiatowy. W odniesieniu do procesu dyplomowania zgłaszanie, weryfikacja i zatwierdzanie prac dyplomowych realizowane jest corocznie na posiedzeniach właściwych katedr. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość oceny stosowanych zasad oceniania poprzez cykliczne spotkania z Dziekanem na początku i na końcu roku akademickiego. Studenci podczas tych spotkań omawiają aspekty, które w ich opinii funkcjonują prawidłowo, a także wskazują te wymagające doskonalenia. Niewielka liczba studentów kierunku sprzyja skuteczności cyklicznych spotkań w odniesieniu do tego aspektu WSZJK. Stosowane rozwiązania należy ocenić jako kompleksowe i powszechne. W odniesieniu do doskonalenia systemu weryfikacji efektów kształcenia, uwzględniając wyniki prowadzonych analiz, a także opinie nauczycieli akademickich i studentów wprowadzono np. organizację pracy orkiestry na zasadzie sesyjności, a także określono precyzyjnie w siatkach godzin liczbę projektów potrzebnych do zaliczenia praktyk.

6.1.4 Zasady potwierdzania efektów uczenia się reguluje uchwała Senatu nr 12/2015 z dnia 15 kwietnia 2015 r. w sprawie uchwalenia regulaminu zaliczania efektów uczenia się w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi. Analiza ww. aktu prawnego wykazała, że przyjęte zasady są zgodne z ogólnymi wytycznymi zawartymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Z otrzymanych w toku wizytacji informacji wynika, iż w Uczelni nie potwierdzano dotychczas efektów uczenia się ze względu na brak wniosków w tym zakresie. ZO zwraca uwagę, że dotychczas tematyka potwierdzania efektów uczenia się nie została w Uczelni objęta działaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

6.1.5 Zgodnie z zasadami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uczelni jednym z jego kluczowych elementów jest monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Na poziomie ogólnouczelnianym dokonywana jest analiza sytuacji na rynku pracy, w tym od 2015 r. przeprowadzane są badania w formie procesu ankietyzacji wśród absolwentów oraz pracodawców. Dodatkowo ocena efektów kształcenia na podstawie analizy losów zawodowych absolwentów prowadzona jest na Wydziale systematycznie w sposób niesformalizowany. Dziekan, nauczyciele akademicy, w tym promotorzy, mają bezpośrednie

i stałe kontakty z otoczeniem, tym samym z częścią absolwentów. Ponadto władze Uczelni oraz Wydziału utrzymują kontakt z jednostkami kultury działającymi w otoczeniu. Wnioski wynikające z analizy sytuacji na rynku pracy i usług muzycznych przyczyniły się do dodania nowych przedmiotów w ramach bloku metodycznego (metodyka prowadzenia zespołu instrumentalnego, metodyka improwizacji), wprowadzenia nowych specjalności jazzowych, a także zwiększenia liczby projektów artystycznych (orkiestrowych i kameralnych).

6.1.6 W odniesieniu do wizytowanego kierunku realizowanych jest kilka procedur służących ocenie kadry prowadzącej proces kształcenia. Należą do nich: procedura ankietowego badania opinii studentów nt. nauczycieli akademickich, hospitacje, a także procedura okresowej oceny nauczycieli akademickich. Dokonana przez ZO analiza właściwych procedur, uwzględniająca cykliczność oraz stosowane kryteria, pozwala na pozytywną ocenę realizowanych działań. Wydział Instrumentalny przeprowadza regularną analizę otrzymywanych wyników i w przypadku konieczności podejmuje stosowne działania naprawcze, np. rozmowy ze słabiej ocenionymi pracownikami, hospitacje zajęć czy zmiany w obsadzie zajęć. Kolejną formą oceny kadry są przyznawane dorocznie nagrody indywidualne Rektora. Z rozmów z władzami Uczelni wynika, iż w przyznawaniu nagród uwzględniana jest działalność naukowa, dydaktyczna oraz organizacyjna. Zatrudnienie nauczycieli akademickich następuje na podstawie konkursów. Bardzo istotny w kontekście prowadzonej polityki kadrowej jest fakt, że Wydział ma uprawnienia do nadawania stopnia doktora sztuki i doktora habilitowanego sztuki. W latach 2012-2015 przewody habilitacyjne pomyślnie przeprowadziło 6 pracowników, tytuły profesorskie otrzymały 4 osoby, zaś przewody doktorskie ukończyło 16 osób. Dodatkowo w kontekście prowadzonej polityki kadrowej Dziekan corocznie analizuje skład minimum kadrowego i przedstawia Radzie Wydziału swoje wnioski w tym zakresie. Studenci biorą udział w cyklicznych spotkaniach z Dziekanem dotyczących tematyki procesu kształcenia, podczas których mają możliwość wyrażenia opinii nt. kadry wspierającej. Na podstawie analizy protokołów z ww. spotkań należy stwierdzić, że dotychczas studenci nie zgłaszali żadnych uwag, które wymagałyby podjęcia działań doskonalących w odniesieniu do ww. grupy pracowników.

6.1.7 Studenci rokrocznie poddawani są ankietyzacji, której celem jest ocena nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. W efekcie opinii przedstawionych przez studentów w Jednostce podejmowane są działania naprawcze, m.in. w postaci rozmów z osobami, które uzyskały słabsze wyniki, hospitacji czy zmiany w obsadzie zajęć. Skuteczność działań doskonalących jest badana w kolejnych cyklach ankietyzacji. Dodatkowo ocena dokonywana przez studentów stanowi element oceny okresowej nauczycieli akademickich. Ważnym elementem monitorowania opinii studentów nt. procesu kształcenia, w tym nauczycieli akademickich, są cykliczne spotkania z Dziekanem. W przypadku uwag odnoszących się do prowadzących zajęcia Dziekan niezwłocznie podejmuje działania doskonalące np. w postaci rozmowy z nauczycielem. Spotkania ze studentami są również wykorzystywane do przekazywania tej grupie społeczności akademickiej informacji nt. roli procesu ankietyzacji, sposobów wykorzystywania ich opinii, a także o działaniach podejmowanych na tej podstawie.

6.1.8 Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia zasoby oraz działania wspierające rozwój artystyczny studentów poprzez sformułowanie zasad zabezpieczających indywidualność i elastyczność studiowania oraz zasady zapewnienia rozwoju osobowego i artystycznego. Student ma prawo do indywidualnego toku studiów zgodnie z zasadami zawartymi w regulaminie studiów, sposobność wyboru nauczyciela akademickiego, zmiany specjalności, kierunku. System zapewnia studentom możliwości

rozwoju artystycznego poprzez organizację stałych wydarzeń artystycznych, koncertów. Działalność Uczelni tworząca możliwości udziału studentów w wielu znaczących wydarzeniach artystycznych ma charakter systemowy. Monitorowanie infrastruktury dydaktycznej obejmuje ocenę sal dydaktycznych, sprzętu muzycznego, instrumentów oraz dostępu studentów do sal ćwiczeniowych, komputerów, biblioteki. W Uczelni działa grupa konserwatorów, którzy dbają o dobre przygotowanie instrumentów do zajęć. W przypadku pojawienia się trudności w portierni znajduje się tzw. zeszyt potrzeb, w którym sygnalizuje się awarie. Należy podkreślić, że troska Uczelni i Wydziału o jakość infrastruktury jest bardzo widoczna.

W ostatnich latach pozyskano środki i zrealizowano m.in. budowę sali koncertowej, modernizację sal, w tym zabytkowych. Studenci podczas cyklicznych spotkań z Dziekanem mają możliwość oceny warunków i organizacji procesu dydaktycznego, w tym zasobów materialnych oraz oferowanych środków wsparcia. Wszelkie wnioski z tych spotkań są protokołowane i poddawane pod dyskusję podczas posiedzeń odpowiednich gremiów. Należy podkreślić, że bieżący przepływ informacji pomiędzy różnymi grupami społeczności akademickiej jest skuteczny w diagnozowaniu potrzeb i w miarę możliwości finansowych są one zaspokajane. Wymiernym efektem uwzględnienia opinii studentów w odniesieniu do oferowanych im środków wsparcia była zmiana godzin otwarcia biblioteki na bardziej odpowiadające potrzebom zgłaszanym przez studentów.

6.1.9 Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w odpowiednim zakresie uwzględnia gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia. ZO otrzymał do wglądu w toku wizytacji sprawozdania dotyczące jakości kształcenia tworzone zarówno na poziomie ogólnouczelnianym, jak i wydziałowym. Sprawozdania za każdy rok akademicki dotyczące jakości kształcenia są bardzo wyczerpujące i obejmują oceny dyplomów, wyniki sesji egzaminacyjnych, w tym przyczyny odsiewu i skreśleń, ocenę kadry (w tym wnioski z hospitacji), sukcesy studentów, dane statystyczne dot. liczby egzaminów wstępnych, studentów, absolwentów, świadczeń przyznanych z funduszu pomocy materialnej. Sprawozdania uwzględniają również konkluzje wyrażone w stosunku do zmian w zakresie jakości kształcenia w porównaniu do roku poprzedniego i wskazówki/planowane działania dotyczące kolejnego roku.

6.1.10 Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia przewiduje udzielanie informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Studenci mają publiczny dostęp do programów studiów, sylabusów, efektów kształcenia, druków umożliwiających obsługę w zakresie pomocy materialnej i innych spraw administracyjnych w formie elektronicznej, w tym za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Ponadto w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia organizowane są cykliczne spotkania studentów z Dziekanem dotyczące funkcjonowania Wydziału, które służą z jednej strony udzielaniu studentom ew. dodatkowych informacji, jeżeli istnieje taka potrzeba, z drugiej zaś umożliwiają uzyskanie ew. uwag odnoszących się do realizowanych działań w związku z zapewnianiem publicznego dostępu do informacji. Osoby zainteresowane mogą również znaleźć informacje dotyczące toku studiów w gablotach umieszczonych w budynkach oraz dziekanacie. Uczelnia i Wydział ponadto przygotowują informatory koncertów, plakaty informujące o wydarzeniach artystycznych.

6.2 Na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. G.i K. Bacewiczów w Łodzi działa Zespół ds. Jakości Kształcenia. Działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale obejmują: ocenę planów i programów nauczania, ocenę egzaminów semestralnych i dyplomowych, okresową ocenę kadry dydaktyczno-naukowej,

przeprowadzanie anonimowej ankiety studenckiej. Zespół dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia procesu kształcenia, przykładowo:

a) w obszarze realizacji zakładanych efektów kształcenia - w odniesieniu do tematyki pisemnych prac dyplomowych licencjackich nastąpiła zmiana zagadnień - z teoretycznych, na praktyczne aspekty gry instrumentalnej;

b) w obszarze dostosowania efektów kształcenia do potrzeb rynku – położono większy nacisk na zapoznanie studentów z najważniejszymi partiami orkiestrowymi najczęściej wymaganymi podczas egzaminów wstępnych do orkiestr.

Szczegółowa analiza jakości kształcenia zawarta jest w rocznym sprawozdaniu Komisji, które jest omawiane na Radzie Wydziału Instrumentalnego. Raporty Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia są przechowywane i dostępne dla zainteresowanych. Jak dowodzi dotychczasowa praktyka, a także przedstawiona dokumentacja, sugestie zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych jak i zewnętrznych są przez władze wizytowanej Jednostki uwzględniane. Szeroko zakrojona współpraca z krajowymi i zagranicznymi uczelniami oraz instytucjami kulturalnymi, a także uczestnictwo kadry pedagogicznej w licznych seminariach, sesjach naukowych czy uczestnictwo, w konkursach międzynarodowych (w charakterze jurorów czy wykonawców) pozwala na stałe aktualizowanie i doskonalenie procesu kształcenia.

3. Uzasadnienie

- Jednostka wdrożyła Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia umożliwiający monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. System ma charakter kompleksowy i uwzględnia podstawowe czynniki kształtujące jakość kształcenia. Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej oceny programów kształcenia, której wyniki są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia. W odniesieniu do podejmowanych na poziomie Jednostki działań projakościowych zidentyfikowano dokonywane na tej podstawie modyfikacje procesu kształcenia mające na celu jego doskonalenie lub wnioski z prowadzonych analiz, potwierdzające osiągnięcie satysfakcjonujących wyników, co wskazuje na skuteczność Systemu.

- Jednostka rozwinęła poprawny system projektowania i monitorowania efektów kształcenia w odniesieniu do wizytowanego kierunku. ZO zwraca jednak uwagę, że na szczeblu Uczelni nie jest spełniony wymóg zawarty w art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dotyczący minimalnego wymiaru reprezentacji studentów i doktorantów w Senacie Uczelni.

- Monitorowanie stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia jest zorganizowane poprawnie. Wyniki podejmowanych w tym zakresie działań są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia.

- Monitorowanie systemu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia jest skuteczne. Od roku akademickiego 2015/2016 wszystkie pisemne prace dyplomowe podlegają poprawnie zorganizowanej procedurze dotyczącej weryfikacji programem antyplagiatowym.

- Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów wdrażane są poprawnie, choć nie zostały objęte działaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

- W Systemie wykorzystuje się monitorowanie losów zawodowych absolwentów do oceny rynkowej przydatności efektów kształcenia i ich doskonalenia.

- Prowadzona jest racjonalna polityka kadrowa, która wykorzystuje systemy ocen nauczycieli akademickich.

- Wykorzystanie studenckich ocen nauczycieli akademickich jest zorganizowane poprawnie.

- Jednostka monitoruje i poprawnie wykorzystuje opinie użytkowników infrastruktury dydaktycznej.
- System w odpowiednim zakresie uwzględnia gromadzenie i analizowanie informacji dotyczące jakości kształcenia.
- Jednostka skutecznie udostępnia informacje o programie i procesie kształcenia.

4. Zalecenia

- W celu spełnienia wymogu zawartego w art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym zaleca się uzupełnienie składu Senatu Uczelni, tak aby studenci i doktoranci stanowili łącznie nie mniej niż 20% jego składu.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

W oparciu o przedstawioną dokumentację, jak i hospitacje zajęć można stwierdzić, że analiza SWOT zaproponowana przez Uczelnię jest zgodna z wynikami oceny przeprowadzonej przez ZO. ZO PKA potwierdza samoocenę w odniesieniu do poziomu merytorycznego, naukowego i artystycznego kadry, koncertującej na estradach w kraju i zagranicą, posiadającej również bogate doświadczenie naukowo-pedagogiczne; dobrze opracowane metody weryfikacji kształcenia obejmujące nie tylko tradycyjną formę oceny, ale również oparte na publicznych występach, czy wreszcie dobre metody rekrutacji zapewniające przyjęcia najzdolniejszej młodzieży. Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo dobra i szeroka współpraca z Uczelniami i ośrodkami zagranicznymi; liczne kontakty z interesariuszami zewnętrznymi w postaci instytucji kultury czy szkolnictwa muzycznego niższego stopnia. Efektem są liczne nagrody studentów zdobyte na konkursach krajowych i zagranicznych.

Dobre praktyki

- intensyfikacja kontaktów z wybitnymi osobowościami z Uczelni zagranicznych, oraz organizacja międzynarodowych projektów artystycznych;
- celem pozyskiwania odpowiednio przygotowanych kandydatów na studia, Jednostka uruchomiła program dla przyszłych studentów „Młodzieżowa Akademia Muzyki”;
- opracowano ofertę studiów poprzez uruchomienie studiów i kursów mistrzowskich (szczególnie zindywidualizowanych, przygotowujących do podjęcia różnorodnej działalności jak np. uczestnictwo w konkursach, aplikacja do orkiestr, zespołów), prowadzenie działalności menadżerskiej, organizacyjnej na rynku muzycznym;
- wychodząc naprzeciw bieżącym potrzebom środowiska, Jednostka dąży do powołania nowych, atrakcyjnych kierunków przykładowo *Jazz i Muzyka Estradowa*. W tych działaniach Wydział upatruje dalszego rozwoju i podniesienia atrakcyjności studiów.

Za Zespół Oceniający

prof. dr. hab. Joachim Pichura

